

rent faktisk også flere kunstnere, som får mulighed for at leve af deres kunst. Og hvis jeg skal vælge mellem en social sikringsordning og at få flere penge til de enkelte lovgivninger og støtteordninger inden for Kulturministeriets område, så vælger jeg absolut det sidste.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Ja, og det er det, vi i Enhedslisten synes er møgærgeligt, fordi det netop er i den sociale sikringsordning, som er baseret på, at der er nogle kriterier for, hvem der kan få den, at man kan få bredden med, når det gælder den kunstneriske produktion, hvor vi på den anden måde altid ser risikoen for, at det er Tordenskjolds soldater og gengangere.

Så det er bredden, det går ud over. Det synes vi er ærgerligt. Vi synes, det er meget ærgerligt, at regeringen ikke tager fat på det her spørgsmål om den sociale sikringsordning også på det her område, for det betyder, at bredden ikke bliver tilgodeset.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 152: Forslag til museumslov.

Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen). (Fremsat 31/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

»Hver spån, du finder i Danmarks jord, er sjæl af dem, der har bygget riget.« Sådan skrev Johannes V. Jensen i sin tid. Og så fortsatte han:

»... i arv de gav dig en ædel gave. Henfarne slægter i landets marv sig ej fornægter. Bevar din arv.«

Indimellem er vi så heldige at finde en spån fra vores forfædre, og så skulle der vel være glæde blandt os alle sammen. Men i stedet for glæde er situationen ofte den, at Fanden er løs. Byggeri bliver forsinket og fordyret, og museumsfolk løber kulturministeren og de kulturpolitiske ordførere på dørene, så snart vi bare er en måned eller to inde i finansåret og kvoten til udgravninger er brugt op eller på det nærmeste brugt op.

Dette problem tror jeg aldrig bliver løst, men med lovforslaget her prøver man i hvert fald at finde en bedre løsning på det problem, som vi med jævne mellemrum igennem alle år har mødt. Det er godt, at man nu får gjort et forsøg på at finde en bedre løsning.

Det er også godt, for vi finder jo mere og mere. Vi pløjer dybere, vi bygger mere, vi skovrejer osv.; alt sammen medfører det, at vi finder mere. Derfor er det godt, at man har taget fat om dette her problem.

Lovforslaget vil også betyde en højnelse af kvaliteten, både den museumsfaglige kvalitet og på de mere traditionelle områder, men også på nye indsatsområder, børn og unge, samspillet med verden omkring os, de aktiviteter, der må vokse ud af, at vi er et kulturelt mangfoldigt samfund i stadig større grad. På disse områder bliver der bedre muligheder for at løse opgaverne på en ordentlig facon, fordi vi styrker det økonomiske grundlag for museerne landet over.

Så etableres der en museumsstyrelse. Det synes jeg er rigtigt og fornuftigt, men jeg har to bemærkninger at gøre. Først vil jeg gerne understrege betydningen af, at man bedre vil kunne koordinere og sikre et samarbejde mellem museerne. Den anden bemærkning skal gå lidt i samme retning, men drejer sig om de museer, der inden for museets egne rammer bryder den normale opdeling: det kulturhistoriske område, kunstmuseumsområdet og det naturhistoriske område. Den type museer er jo vokset frem; Den Gamle By, Arbejdermuseet osv. er eksempler på, at man ikke sådan umiddelbart kan passes ind i én af de kasser, vi normalt tænker, når vi drøfter museumsområdet.

Jeg tror, at den type museer, specialmuseer, der vokser uden for de normale grænser og opdelinger, vil vokse, og derfor ser jeg for mig en opgave for Museumsstyrelsen i at drøfte, hvordan man finder en fornuftig løsning på den type

museer her, der som sagt har vist sig, og som der sikkert vil blive flere af. Derfor synes jeg, det vil være en naturlig opgave for Museumsrådet at drøfte dette her.

Lovforslaget har i øvrigt Socialdemokratiets opbakning.

Formanden:

Hr. Peter Duetoft er efter aftale rykket frem i rækken.

Peter Duetoft (CD):

Tak, hr. formand, og tak til de ordførere, der har ladet mig rykke frem. Så får jeg lov til én gang i mit liv at prøve at være højt oppe i rækkefølgen. Men jeg skal nå et fly, så derfor er jeg meget taknemlig for, at ordførerne har ladet mig rykke frem.

Dansk kulturpolitik og bevarelsen af kulturarven er jo, som det også er blevet sagt tidligere, noget af det vigtigste i øjeblikket. Det er jo klart, at når det internationale samfund bliver bygget tættere sammen og vi bliver mere internationale og vi får større udfordringer fra omverdenen, er det vigtigere end nogen sinde, at vi kender vores historie, og at vi kender vores kulturarv.

Jeg tror på, at meget af den intolerance og den usikkerhed, der findes i det danske samfund i øjeblikket, er et spørgsmål om, at vores kendskab til vor egne rødder og til vores egen kultur er for lille. For man skal jo kende sig selv for at være åben over for andre, og man skal have selvtillid på grund af sin egen kultur for også at kunne stå ved og samtidig være tolerant. Derfor er jeg sådan set enig med regeringen i, at det her område har en meget høj prioritet.

Museumsloven indeholder så også nogle positive træk, og det er da udmærket, men der er også nogle dele af den, vi gerne vil være lidt kritiske over for.

Sådan som vi forstår loven, er det for fremtiden ikke noget krav, at en museumsleder har en museumsfaglig baggrund. Man kan jo rejse spørgsmålet, om det er specielt klogt. Vi er sådan set enige i, at man godt kan have en administrator af et museum, men lederen må nu nok kende det område, der er museets.

Jeg vil godt trække en linje, for spørgsmålet er jo, om det her ikke er en retning, som Kulturministeriet faktisk er gået i i en årrække: at man fra statens side og fra Kulturministeriets side – måske inspireret af Finansministeriet – interesserer sig så uendelig meget for tal og talrækker og sor-

te og røde tal i én uendelighed, at man skubber den faglige viden væk.

Det kan godt være, at man kan lave en masse fine resultatkontrakter. Det kan også godt være, at man skal se på indtægtsdækket virksomhed. Men det må da aldrig nogen sinde komme dertil, at man i en museumsledelse hellere vil have en ekstra medarbejder i cafeteriet eller i boghandelen, fordi de skaffer penge i kassen, mens de med den faglige viden jo bare giver udgifter.

Der synes vi altså, at understregningen heraf – at man ikke har den faglige tilknytning som leder – sender samme meddelelse, nemlig at det er vigtigere med al teknikken og tallene, og så kan det dér lidt faglige bare blive skubbet til side.

Jeg siger det her, fordi jeg synes, jeg hører fra museumsverdenen, at man er nødt til at tænke på den anden måde. Og jeg synes, det er synd, hvis et museums hovedopgave ikke bliver det indholdsmæssige, men at hovedopgaven stort set bliver at tjene penge hjem. Derfor er vi ikke så tilfredse med lempelsen af det med de faglige kvalifikationer.

Jeg er heller ikke sikker på, at ministeren har ret, når hun lægger op til en centralisering, som det her forslag jo generelt er et udtryk for. Jeg går ud fra, at det, at man opbygger en styrelse og putter en masse museer ind i det, så også betyder, at styrelsen kan vedtage, at nu er dét og dét hovedlinjen i år. Og så er det sådan set ligegyldigt, om de enkelte museer har en anden prioritering, for nu er det hovedlinjen, nu er det de emner, nu er det de ting, vi skal koncentrere os om. Derfor risikerer man vel, at museernes egen profil og egen udtrykskraft bliver mindre af det her forslag. Og det vil vi så heller ikke være så glade ved.

Så vil jeg sige til ministeren, at vi undrer os over, at man udskiller de to store statsinstitutioner og så lader fem mindre statsinstitutioner stå for sig selv eller rettere sagt under styrelsen. Hvad er begrundelsen for, at Ordrupgaardsamlingen og Den Hirschsprungeske Samling og Tøjhusmuseet og de andre skal ligge under styrelsen, mens f.eks. Statens Museum for Kunst så kan være direkte under departementet?

Det var da logisk at tage dem, der samarbejder og udveksler så meget, som de her gør, og lægge dem i samme kasse. Og for min skyld kan det godt være, at man tager de store ind under styrelsen, men det kan da også være, at man tager de fem små ud og lægger sammen med de andre to.

Logikken er der altså ikke, når man, samtidig med at man gerne vil have alt samarbejdet og koordineringen, og hvad ved jeg, lægger dem i to styringssystemer. Den opdeling er vi i alt fald ikke tilfreds med.

Så da her spørgsmål vil vi da se på i udvalget, og det kan da også godt være, at der dukker andre op under debatten, men ligesom med det tidligere lovforslag må jeg sige, at vi da håber at få et resultat, der er et bredt flertal bag. Men det er altså stadig væk ikke en blankocheck. Og det er altså et spørgsmål om, hvorvidt det her generelt trækker i den rigtige retning.

Og så igen tak til ordførerne, fordi jeg fik lov til at springe op i rækken.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg vil godt lige sige til hr. Peter Duetoft, at jeg tværtimod vil rose ministeren for, at hun har ændret den paragraf sådan, at den bestyrelse, der sidder – der sidder en bestyrelse ved hvert eneste museum i dette land – frit kan ansætte deres leder, som de vil.

Jeg tror, hr. Peter Duetoft skal regne med, at i 99 ud af 100 tilfælde vil man ansætte en uddannet. Men måske ønsker man i tilfælde nr. 100 at ansætte én, der ikke er uddannet, men som er selvlært – vi kender masser af mennesker i dette land, der på nogle områder er selvlærte, og som udøver en formidabel indsats.

Derfor kan jeg ikke helt forstå, at hr. Peter Duetoft brugte stort set hele sin taletid på at sablere den del af lovforslaget ned, som jeg faktisk synes giver en frihed til de enkelte bestyrelser, hvilket også hr. Peter Duetoft burde være positiv over for.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er ikke sikker på, at alle museer i dette land har en styrelse, men det kan vi jo vende tilbage til.

Jeg respekterer meget, at hr. Nødgaard har følelser for kunst og kultur, for det ved jeg at han har, så det er ikke en kritik af det. Men her er der jo to forskellige indfaldsvinkler. Den ene indfaldsvinkel er, om hovedformålet er, at man har den kunst, der kan tjene sig selv ind. Eller det modsatte, som jeg siger: Javel, det vigtige er altså, at der er et fagligt indhold, at det grundlæggende er der, og så kan vi vælge at spørge, om der er råd til alle tilbudene. Men man skal ikke styre tilbud efter, om de kan betale sig eller ej.

Jeg går ud fra, at hr. Nødgaard er enig med mig i, at hvis man af økonomiske grunde står med valget mellem at ansætte nogen i kantinen eller ansætte en museumsinspektør, er det ud fra et fagligt synspunkt altså vigtigere at få museumsinspektøren.

Og dér er det, jeg så bare kobler de to ting sammen, og siger, at i det her med resultatkontrakter osv., som godt kan være udmærket, hvis man styrer det forsigtigt, i alt det, som jeg ikke bryder mig så meget om, genkender jeg samme træk i det, at man fjerner fagligheden fra lederen. Og det er det, jeg advarer imod.

Ester Larsen (V):

I Danmark har vi et rigt og et varieret museumsliv. Og vores mange museer er kommet til verden som følge af lokale kræfters initiativ og engagement. Det har kunnet lade sig gøre, fordi vi har haft en fremsynet og en god museumslovgivning her i landet. Så skal man ændre på denne lovgivning, skal det gøres med både omtanke og omhu. Og så må man da håbe, at det lange tilløb, som har været, så også er udtryk for omhu.

Nu ligger forslaget jo så omsider i endelig udgave. De mange høringssvar, der er kommet ind under høringsrunden, har heldigvis fået ministeren til at rette udspillet til på nogle områder. Noget er forbedret. En del museer, der var usikre på deres fremtid, er bragt lidt mere i sikkerhed nu.

Ministerens har også måttet tage et tilbørligt hensyn til nogle af de reelle vilkår, som mange af de statsstøttede museer lever under. Det er måske lidt uinteressant med bygningsvedligehold, og det er positivt og progressivt at give børn gratis adgang, men de ildsjæle, som kæmper rundtomkring på landets museer for at holde skindet på næsen, har været nødt til at udtrykke bekymring for de forslag, der lå i det første udspil.

Der er mange takter i lovforslaget, som har vores sympati. Men der er én anstødssten, som skygger meget. For Venstre er det helt uforståeligt, at ansvaret for kulturarven nu pludselig ganske vilkårligt skal spredes ud over helt tilfældige personer, som sætter jordarbejder i gang.

Det er ikke svært at give entreprenørerne ret, når de betegner finansieringen af arkæologiske undersøgelser som ren skat. Det er urimeligt, at den person, der ønsker at rejse skov, hvad der for øvrigt ellers har regeringens sympati, skal

straffes økonomisk, hvis der tilfældigvis befinder sig spor af hengangne slægter på den aktuelle jord.

Vores kulturarv er betydningsfuld for os alle, fortiden tilhører os alle, det er derfor også rimeligt at danefæ og danekræ tilhører fællesskabet, men så er det altså også fællesskabet, der skal betale for de arkæologiske undersøgelser. Det er ikke den driftige bygherre, entreprenør, skovskaber eller iværksætter.

Men der er også en anden skønhedsplet på lovforslaget set med vores øjne. I Venstre er vi meget opmærksomme på at værne om borgerens retssikkerhed. Vi er imod bestemmelser, som giver myndigheder adgang til private områder uden retskendelse, og vi finder, at der ikke her er forhold, der berettiger til en krænkelse af grundlovens § 72.

Vi er som sagt positive over for, at vi skal respektere kulturarven, men man bør overveje at finde andre finansieringskilder end dem, som forslaget peger på.

Brian Mikkelsen (KF):

Hvis vi skal forstå den nutid, vi lever i, og være forberedt på den fremtid, vi står over for, er det selvfølgelig vigtigt at kende den fortid, vi har været igennem. Museerne er jo vores link til fortiden og også et link til den tid, som vi lever i.

Det er vigtigt for vores selvforståelse, at vi alle sammen har kendskab til dansk historie og en forståelse for den udvikling, vores land har været igennem, for at kende vores rødder. Og til denne forståelse er de danske museer jo essentielle, de er en vigtig brik i formidling og forståelse.

Det fremsatte lovforslag skal bevare og styrke de danske museer, og i forslaget lægges der vægt på øget krav om kvalitet og standard på museerne via den påtænkte museumsstyrelse.

Det kan vi selvfølgelig kun bifalde, og jeg må i samme åndedrag nævne, at vi finder, at det er en god idé at erstatte det hidtidige nævn med en nyetableret museumsstyrelse, der med sin bredde og faglighed forhåbentlig kommer til at stå stærkt og dermed sikre, at museumsverdenen bliver mere synlig.

Så er der hele diskussionen – ligesom under det foregående forslag – om, hvordan en sådan styrelse skal sammensættes og fungere. For os er det meget vigtigt, at det faglige indhold sikres. Der kunne eventuelt blive tale om faglige råd, der repræsenterer kunstmuseerne, de kulturhistoriske museer og de naturhistoriske museer.

Hvis museerne så kunne få mulighed for at vælge disse faglige råd direkte blandt museernes egne ledere, ville det være fint. Disse faglige råd skulle så rådgive og have indflydelse på direktørens beslutninger. For situationen er jo den, at hvis direktøren kan handle uden bindinger til de faglige råd, kunne der nemt komme en egenrådig direktør. Det drejer sig om mange forskellige institutioner ud over hele landet.

Om der så er afsat tilstrækkeligt med økonomiske midler, kan jo altid diskuteres; alle vil jo gerne lege julemand, og museerne kunne ganske sikkert ønske sig flere midler, men vi er fra konservativ side glade for at se, at den samlede bevilling trods alt er øget. Det har også været tiltrængt.

Et af de mere diskutabile forslag er de nye finansieringsprincipper for den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed. At lade den anlægsansvarlige som udgangspunkt finansiere eventuelle undersøgelser er ganske nyt, og det er også noget, som vi har diskuteret en hel del i den konservative folketingsgruppe. Udgangspunktet for vores beslutning i vores folketingsgruppe er, at vi skal gøre alt, hvad der overhovedet står i vores magt for at bevare de kulturhistoriske fund.

Jeg og dermed også den konservative folketingsgruppe tror, at et finansielt ansvar på den ene eller den anden måde kan stimulere interesse blandt de bygningsansvarlige for at indgå i et tæt samarbejde med de relevante museer. Dermed kan vi forhåbentlig forebygge utilsigtede opgravninger og ødelæggelser.

Men vi må selvfølgelig også sikre os, at de omkostninger, vi vælter over, ikke er uforholdsmæssigt store for bygherrerne. Det er f.eks. bekymrende, at specielt skovejere og andre lodsøgere kan risikere en meget hård økonomisk behandling. Man må se på, om det ikke er muligt at etablere en økonomisk kompensationsordning for f.eks. skovejerne.

Det er også vigtigt, at der bliver lavet en ordentlig plan – det er også nævnt i bemærkningerne – så vi ved: Hvor har vi forhistorien henne? Der skal ikke bare bygges, der skal ikke bare trampes hen over den historie, som er så værdifuld, og som forsvinder for altid, hvis vi ikke gør en indsats nu.

Vi er også fra konservativ side bekymret for de specialmuseer, der har et regionalt eller landsdækkende arbejdsfelt. Mange af disse museer er beliggende i tyndt befolkede områder og ender derfor i en kattepine, fordi de modtager

tilskud på basis af primærkommunen og primærarmtet, og dermed får de så lille et tilskud, at de ikke kan bære det store arbejdsfelt.

Det er meget vigtigt, at vi ikke overser disse museer og deres behov, og derfor er vi også nødt til at skabe ordentlige betingelser. Det kan f.eks. gøres ved at udvide øbegrebet til også at omfatte museer i meget tyndt befolkede områder. Vi vil tage dette punkt op under udvalgsbehandling og se nærmere på, hvilke muligheder der er for at tilgodese disse museer.

Alt i alt er vi relativt positive over for lovforslaget, med de indvendinger og bemærkninger, vi har. Vi skal have kigget nærmere på knasterne hist og her, men det er vigtigt, at der bliver etableret et bredt flertal bag museumsloven, som forhåbentlig skal række mange, mange år frem og sikre vores fortid og formidlingen til de mennesker, der lever i Danmark i dag.

Ole Sohn (SF):

Jeg er meget enig i den konservative ordførers bemærkning om, at forudsætningen for, at vi kan forstå vores nutid og forme fremtiden, er, at vi skønner på vores kulturarv.

Derfor ser vi i SF også meget positivt på forslaget, og vi synes, det er meget fine formål, der er skitseret i lovforslaget, nemlig at vi skal bidrage til at udvikle museerne til moderne videns- og oplevelsescentre, som kan være med til at bidrage til samfundets uddannelsesmæssige og kulturelle udvikling.

Vi synes også, det er meget fint, at man understreger vigtigheden af, at der skal være tilgængelighed for handicappede, og at man styrker formidlingen over for børn. Det er jo netop her, der skal sættes ind, for at den nye generation også skal forstå vores kulturarv.

Men nok så væsentligt synes jeg, det er vigtigt at understrege museernes forpligtelse og indsats i det kulturelt mangfoldige samfund, som vi er en del af. Disse målsætninger er overordentlig positive, og dem vil vi meget gerne medvirke til at realisere.

De skærpede kvalitetskrav, der ligger til museerne, skal også følges op af museernes økonomiske grundlag, og her kan man nok sætte spørgsmålstejn ved, om der er afsat en tilstrækkelig økonomi. Nu kan man selvfølgelig sige, at økonomien i indeværende år er kendt, og det er på det grundlag, vi skal forme loven, men vi mener, det er ret væsentligt, at vi også sætter fokus på økonomien for de kommende år.

Der håber jeg, at den høring, som Folketingets Kulturudvalg i går besluttede at afholde, og som netop skal sætte fokus på de nationale kulturbevaringsinstitutioners opgaver med bl.a. at sikre kulturarven, herunder også Nationalmuseets forpligtelser, kan være med til at sætte fokus på, hvad vi skal bevare, og hvorfor vi skal bevare det, men også at tage diskussionen om, hvordan vi prioriterer, og dermed også skaffe økonomien til det. For jeg er også her enig med Det Konservative Folkepartis ordfører i, at det er væsentligt, at vi får en politisk bredt funderet museumslov, som kan række mange år frem.

Jeg vil dog også her, som CD's ordfører gjorde opmærksom på det, udtrykke betænkelighed ved den ændring, der lægges an til i lovforslaget, nemlig at man vil gå væk fra betingelsen om en faguddannet leder og over til, at lederen skal have en faglig relevant baggrund. Vi mener, det er et skred, der sker, og som også er sket i andre sammenhænge. Vi mener, det er væsentligt at fokusere på, at man har den faglige baggrund, når man skal være leder af et museum.

Når man gennemser høringssvarene, melder der sig en lang række spørgsmål, som vi mener bør afklares, og som vi ikke i tilstrækkeligt omfang mener er afklaret, og dem vil vi selvfølgelig tage fat på under udvalgsbehandlingen.

Derfor skal vi blot indledningsvis her under førstebehandlingen tilkendegive, at vi ønsker at gå positivt ind i arbejdet med lovforslaget, fordi vi finder det væsentligt, at der bliver et bredt politisk flertal bag den kommende museumslov.

Poul Nødgaard (DF):

Lovforslaget om museerne, som her er til førstebehandling, er så omfattende, at en ordførertale på 5 minutter kun giver mulighed for at komme ind på dele af de rammer, der nu lægges op til for de syv statslige og de 146 ikkestatslige museer.

Jeg vil godt indledningsvis slå fast, at vi i Dansk Folkeparti er positive over for lovens formålsparagraf, sådan som den er beskrevet i lovens § 1. Så er det i hvert fald slået fast.

I finansloven for 2001 opereres der med et statstilskud til museerne på ca. 475 mio. kr., og fra 2002, hvor loven træder i kraft, lægges der op til at udvide denne ramme med 25 mio. kr., så det bliver omkring 500 mio. kr., som staten engagerer sig i med hensyn til tilskud til museerne.

For at begynde med de positive ting synes Dansk Folkeparti, det er godt, at hele det omfat-

tende område er så konkret beskrevet, som tilfældet er, når bortses fra de forhold, som jeg senere vil komme lidt ind på her i denne tale.

Når dette er sagt, skal jeg ikke skjule, at Dansk Folkeparti nærer stor betænkelighed for den økonomiske fremtid for en del af museerne, og jeg vil bede ministeren om at lytte godt efter, når jeg nu siger:

Når lovforslaget f.eks. lægger op til, at betingelsen for at få statstilskud vil være, at minimum for de ikkestatslige tilskud til det enkelte museum forhøjes fra de nuværende 750.000 kr. til 1,2 mio. kr. pr. år, kan jeg kun tage dette som udtryk for, at denne bestemmelse vil ramme de mindre museer, der med den omtalte bestemmelse formentlig vil blive frataget deres statstilskud.

Jeg tror ikke, jeg læser lovforslaget forkert. Det er sådan, jeg har læst også alle de bemærkninger, der er. Og jeg er bange for, at det måske er meningen, at man vil af med et antal af de museer, vi har, og hvis det er tilfældet, synes jeg hellere, man skulle have kaldt en skovl for en skovl og en spade for en spade.

Der har lige været en stor debat her i Folketinget om yderområderne, og her ser vi et eksempel på, at netop museerne i disse områder formentlig kan blive truet på deres eksistens, såfremt lovforslaget bliver vedtaget med den bestemmelse, som jeg omtalte før.

Lovforslagets bestemmelse om skærpede krav til museumsfaglig kvalitet lyder jo sådan set meget godt, men her er Dansk Folkeparti også kritisk indstillet, da vi kan frygte, at de eksperter, som man sætter på omtalte opgave, måske ikke vil være i stand til at se med helt positive øjne på berettigelsen af et mindre museum i en lille provinsby.

I Ringsted, hvor jeg som bekendt bor, har vi et landbrugsmuseum, hvortil der netop er knyttet et radiomuseum. Jeg gad vide, om dets eksistens med hensyn til statsstøtte nu vil være truet som følge af de nye lovbestemmelser.

Her må man så håbe og tro på, at de mange amtslige museumsråd vil være i stand til at værne om museerne i deres regioner.

Det er godt, at lovforslaget er fremsat så betids, at der vil blive nogle måneder til det kommende udvalgsarbejde, ligesom en gennemgang af de mange høringssvar nok vil være en gavnlig ting at få gennemført.

Dansk Folkeparti kan ikke uden videre give tilslutning til lovforslaget, som det ligger her, men vi vil med stor interesse følge udvalgsarbej-

det, hvor jeg i tilknytning til de kritikpunkter, der er fremført, ønsker skriftlig besvarelse af en række konkrete spørgsmål.

Til disse spørgsmål hører bl.a. konkret og præcis oplysning om hvert enkelt museums økonomiske situation, bl.a. med hensyn til størrelsen af de ikkestatslige tilskud, besøgstal osv.

Når jeg nu roste det udførlige i lovforslaget, synes jeg måske godt, man kunne have haft det som et bilag, så vi kunne se, hvilke museer der eventuelt vil blive ramt af den bestemmelse, som jeg omtalte her for et øjeblik siden. Men jeg håber, at der findes en løsning på det, sådan at vi fortsat kan værne om et godt museumsvesen i dette land.

Niels Helveg Petersen (RV):

En modernisering af museumslovgivningen har været længe undervejs. Det er sådan set års arbejde, der ligger bag lovforslaget, og jeg synes, det er et godt arbejde.

Det er med stor glæde, jeg på Det Radikale Venstres vegne giver principiel tilslutning til dette meget vigtige lovforslag, som moderniserer reglerne og lovgivningen for vore museer og skaber nye, bedre rammer for museernes vigtige opgaver.

Behovet for kendskab til vore rødder bliver ikke mindre, men større i lyset af globaliseringen og den udvikling, der i øvrigt finder sted på det teknologiske område. Sigtet om, at museer skal være videns- og oplevelsescentre, er rigtigt, og det tilslutter jeg mig med glæde.

Jeg vil gerne understrege, at lovforslagets bemærkninger om, hvor vigtigt det er at give børn og unge de bedst mulige vilkår for oplevelser, og sigtet med at gøre museerne så tilgængelige som overhovedet muligt for handicappede medborgere er vigtige elementer i lovforslaget.

Lovforslaget indebærer så ændrede finansieringsprincipper for arkæologiske udgravninger. Jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at der hermed ikke lægges op til et mindre statsligt samlet engagement. Vi har en fantastisk forpligtelse til som samfund at sikre, at de arkæologiske fund bliver beskyttet, og at vores byggeaktivitet ikke uigenkaldeligt skader vore muligheder for at gennemføre de nødvendige arkæologiske udgravninger.

De principper, der er nedfældet i lovforslaget, har som sigte at skabe et større incitament end de nuværende regler til, at bygherrer inddrager museerne så hurtigt som overhovedet muligt, således at et museum på et tidligt tidspunkt kan

skabe sig et overblik over, hvad det er sandsynligt man står over for, og hvad man skal tage højde for i situationen.

Meningen er som sagt ikke at svække den samlede statslige indsats på området, men hensigten er netop at skabe incitament til hurtig inddragelse af museerne i anlægsprocessen. Det er et rigtigt sigte, og jeg tror, at en ændring af principperne på dette punkt kan få meget stor betydning for, at vi på en mere talentfuld måde tidligt kommer ind for at sikre arkæologiske fund.

Nedsættelse af en museumsstyrelse synes jeg ser ud til at være en helt rigtig fremgangsmåde. Det er vigtigt med en større faglighed også i rådgivningen af ministeren og offentlige myndigheder.

Lad mig så slutte med at sige som andre, at også Det Radikale Venstre finder, at det er vigtigt med et bredt flertal bag denne vigtige lov.

Søren Søndergaard (EL):

Museerne spiller en vigtig rolle i at formidle kultur- og naturarven. Den bedste formidling kan museerne præstere, hvis de også forsker. Derfor er det godt, at alle museer også fremover får mulighed for at forske. Enhedslisten er positiv over for de hovedintentioner, der ligger bag forslaget til den museumslov, vi behandler i dag.

For det første, fordi der satses på forbedret kvalitet, uden at museerne deles op i A- og B-museer, som det tidligere har været på tale.

For det andet, fordi der gives forbedrede økonomiske muligheder for museerne. Vi vil dog bore i, om de mindre museer er tilstrækkeligt sikret, når kravet til de ikkestatslige tilskud hæves fra 750.000 kr. til 1,2 mio. kr. som forudsætning for at få statstilskud, ligesom der også kan være nogle særlige problemer for de museer, der har ekstraordinært store og kostbare samlinger.

For det tredje sker der en inddragelse af museerne i den fysiske planlægning, sådan at museerne på et tidligere tidspunkt kan gøre opmærksom på tilfælde, hvor kultur- og naturarven er truet af planlagte projekter. Vi ser imidlertid gerne, at regionsmyndighederne og kommunalbestyrelserne forpligtes stærkere til at indgå i dette samarbejde, end det er formuleret i lovforslaget, hvor der kun tales om, at de skal *bestræbe* sig på at inddrage de kulturhistoriske museer.

For det fjerde sker der en omlægning af finansieringen af den arkæologiske undersøgelses-

virksomhed, sådan at det som udgangspunkt bliver den anlægsansvarlige, der skal finansiere gennemførelsen af en eventuel nødvendig arkæologisk undersøgelse. Hermed motiveres byggherrer til at forsøge at undgå at ødelægge væsentlige arkæologiske værdier.

Enhedslisten er også enig i, at museerne kan spille en vigtig rolle i at give børn de bedste muligheder for at undersøge kulturelle vilkår og udvikle muligheder. Derfor er vi også tilfredse med, at museernes forpligtelser til gratis adgang for skoleelever, der besøger museet i forbindelse med undervisningen, præciseres.

Men set i den sammenhæng synes vi, det er mægærgerligt, at ministeren har frafaldet sit oprindelige forslag om, at alle under 14 år skal have gratis adgang til museerne. Vi vil gerne opretholde det forslag, og vi vil også gerne være med til at finde de midler, der skal bruges til at kompensere de museer, som i dag har mange aktiviteter målrettet mod børn og dermed er afhængige af indtægten fra besøgende børn.

Enhedslisten er også tilfreds med, at størst mulig fysisk adgang og tilgængelighed for handicappede, tilgængelig formidling og tilgængelighed til udvalgte dele af samlingerne for alle personer med handicap er en af betingelserne for at opnå statsanerkendelse. Vi synes derfor også, det ville være oplagt, hvis disse bestemmelser blev præciseret for de statslige museers vedkommende som foreslået i Statens Museumsnævns hørings svar.

Enhedslisten er enig i, at det er vigtigt, at museerne har faguddannet personale, der modsvarer museernes hovedområder. Vi håber også, at der fremover vil blive bedre mulighed for at ansætte personale i faste stillinger, og at man dermed undgår misbruget af tvangsaktiverede.

Vi mener, det er nødvendigt, at museernes ledelser er i besiddelse af faglig indsigt i de områder, museet arbejder med. Det er ikke tilstrækkeligt med generelle ledelsesmæssige kvalifikationer og økonomisk markedsmæssig indsigt. Vi ser gerne, at det også præciseres i loven.

Men som sagt er vi positive over for lovforslaget.

Formanden:

Jeg bør nok oplyse, at når behandlingen af lovforslaget her er afsluttet, bliver der en pause i forhandlingerne. Det sidste forslag kommer til behandling kl. 13.00.

Tove Videbæk (KRF):

Lovens formål er at sikre Danmarks kultur- og naturarv. Det er der da vist ingen i denne sal, der kan være imod, men hvad dækker egentlig helt konkret formuleringer som »moderne videns- og oplevelsescentre« og »indsats i et kulturelt mangfoldigt samfund«?

Jeg håber ikke, at det bliver det rene tivoli og indtægtsskabende virksomhed alt sammen.

Man kunne også fristes til at tænke på, om der har været utilfredshed med, hvordan Rigsantikvaren, Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst har løst de opgaver, der tænkes overført til den nye styrelse, eller om det er centralisering, som vi har set en del af i den sidste tid i diverse forslag fra regeringen.

Desuden er det rimelig interessant, om den nye museumsstyrelse skal have nogen myndighed, eller om styrelsen kun skal rådgive ministeriet, således at der i virkeligheden også her er tale om at overføre myndighed fra forskellige nuværende organer til ministeriet.

Og kravet om større ikkestatslige tilskud kan være vanskeligt for nogle museer. Der er alt efter emner og område stor forskel på, om et museum overhovedet har mulighed eller sandsynlighed for kommunale eller private tilskud. For visse specielle og små museer som f.eks. Hjerl Hede, der ligger i et tyndt befolket område i en lille landsby, vil et krav om forhøjelse på selv 300.000 kr. være problematisk.

Hjerl Hede Frilandsmuseum er et statsanerkendt kulturhistorisk specialmuseum, der har regionale og nationale arbejdsområder, og som fremvises i enestående historiske og landskabelige rammer.

Af historiske grunde modtager Hjerl Hede kun et begrænset offentligt tilskud. Og lovforslaget indeholder ikke bestemmelser, der vil kunne ændre afgørende på dette forhold. Tværtimod kan det frygtes, at museet vil blive stillet ringere end i dag.

Hensynet til handicappede og tilgængeligheden er vi tilfredse med i lovforslaget.

Men der er en anden ting, vi bestemt ikke er tilfredse med, for lovforslaget kan pålægge landmænd en grim ekstraudgift til arkæologiske undersøgelser. En arkæologisk undersøgelse kan koste fra 3.000 kr. til 50.000 kr., og enkelte kan komme til at betale endnu mere, hvis landmanden skal bruge sin mark til andet end almindelige landbrugsafgrøder.

I øjeblikket har mange landmænd det i forvejen svært. Erhvervet som sådan tildeles en skur-

kerolle eller et dårligt image i forbindelse med miljø m.v., og nu tildeles erhvervet så endnu en afgift, som det skal bære ved siden af alt det andet, som landmanden i denne tid skal bære.

Udgifterne til fremgravning af danefæ og danekræ, som tilhører fællesskabet, altså os alle, bør naturligvis også betales af fællesskabet.

Kristeligt Folkeparti vil følge arbejdet med dette lovforslag meget nøje i Kulturudvalget, og under arbejdet og i henhold til de ændringer, der eventuelt bliver indføjet, vil vi tage stilling.

Men vi er enige med de ordførere, der har udtalt, at det er enormt vigtigt, at der skabes et bredt flertal for en museumslov som denne, der skal sikre Danmarks kultur- og naturarv for kommende generationer.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Jeg siger mange tak for den meget brede opbakning, der er til museumsloven.

Som flere ordførere har været inde på, så er det også for mig vigtigt at få et bredt flertal bag en lovgivning for nogle af de vigtigste kulturinstitutioner, vi har i det danske samfund.

Formålet med loven er selvfølgelig at styrke museumsvirksomheden i Danmark som sådan. Formålet er at sikre, at vore museer kan udvikle sig til stærke nationale og lokale kulturinstitutioner, der tager et særligt ansvar for formidlingen og dokumentationen af Danmarks kulturarv og samspillet mellem Danmarks kulturarv og omverdenen.

Der er tre temaer, som går igen i hele lovgivningen, og som jeg også har fornemmet, at et flertal i Folketinget er enig i skal gå igen. Det er for det første hensynet til børn og unge, altså vores særlige ansvar for at være med til at sikre, at børn og unge i det danske samfund har et solidt kendskab til vores kulturarv. Her har museerne en helt afgørende rolle at spille.

Det andet er at sikre, at tilgængeligheden til museerne er i orden, så de danske museer rent faktisk er for alle, også vore handicappede medborgere.

Endelig for det tredje står vore museer over for en vigtig opgave i at være med til at sikre dokumentationen af den kulturelle mangfoldighed i det danske samfund. Det er meget tydeligt, at det danske samfund og dets kultur ændrer sig i de her år, og det må museerne tage højde for i deres dokumentationsarbejde og også i deres formidlingsarbejde.

Hvis jeg ellers skal sige, hvad hovedformålet er i øvrigt, jamen så er det at styrke kvaliteten i

vores museumsvirksomhed. Det er at styrke samarbejdet mellem de enkelte museer, så vi får et sammenhængende museumsvesen. Det er at styrke rådgivningen i forhold til de enkelte museer og i forhold til ministeriet. Det er at forenkle strukturen bl.a. ved at oprette en museumsstyrelse. Og endelig er der en stor klods i loven, som drejer sig om den arkæologiske kulturarv.

Lad mig knytte nogle bemærkninger til ordførernes taler.

Hr. Peter Duetoft er bekymret for, at vi ikke længere stiller krav om, at lederen skal have en specifik uddannelse. Til gengæld står der i loven, at museerne skal sikre, at lederen har en relevant faglig uddannelse, som hr. Poul Nødgaard også var inde på. Dét er for mig lige så vigtigt: altså en relevant faglig uddannelse. Det er jo ikke ensbetydende med, at vi ansætter en bureaukrat eller det, man kalder en traditionel administrator.

Jeg kan give et eksempel: Da Poul Erik Tøjner skulle ansættes som museumsdirektør på Louisiana, måtte der gives en dispensation, fordi Poul Erik Tøjner ikke har den uddannelse, man normalt skal have for at blive museumsdirektør. Men der er næppe nogen, der er i tvivl om, at Poul Erik Tøjner har de kvalifikationer, der skal til.

Samtidig har vi ved at sikre og forbedre museernes økonomiske grundlag givet de enkelte museer langt bedre mulighed for at ansætte faguddannet personale, så man – og det er til Enhedslisten – ikke har nødig at trække så meget på de forskellige arbejdsmarkedsordninger.

Hr. Peter Duetoft var også bekymret for den centralisering, der ligger i lovforslaget.

Jeg synes ikke, der er tale om en centralisering. Jeg synes, der er tale om et forbedret samarbejde, hvor vi altså sørger for, at vi får et sammenhængende museumsvesen, hvor vi ved, hvad hvert eneste museum har af ansvar, både i forhold til det lokale område og i forhold til dokumentationen af Danmarks kulturarv. Det har vi da behov for.

Så havde hr. Peter Duetoft også en bemærkning til det, hr. Peter Duetoft betegner som et problem, nemlig at de nationale kulturinstitutioner ikke behandles på samme måde. Men i lovforslaget står der faktisk ikke noget om, hvilke institutioner der skal referere til museumsstyrelsen. Det vil sige, at der jo sådan set ikke er noget i vejen for, at de store nationale institutioner som Statens Museum for Kunst og Nationalmuseet også skulle ligge inde under museumssty-

relsen. Men det er der ikke taget stilling til med det her lovforslag. Det er noget af det, der kan komme siden hen.

Hr. Brian Mikkelsen foreslog, at vi skulle have nogle stærke faglige råd i museumsstyrelsen, der kunne rådgive direktøren og lederen af museumsstyrelsen. Det er jeg enig i. Derfor er det også foreslået, at der oprettes tre selvstændige råd, ét for det kunsthistoriske område, ét for det kulturhistoriske område og ét for det naturhistoriske område, så vi får den faglige ekspertise, vi skal have, i styrelsen.

Så vil jeg sige tak til hr. Brian Mikkelsen for opbakningen til oplægningen på det arkæologiske område, og jeg vil i det hele taget sige tak til Folketinget for, at man tager det her ansvar for bevarelsen af vores kulturarv.

Vi har i de senere år oplevet et meget, meget stort træk på Rigsantikvarens kasse på det her område. Det skyldes, at vi har en meget høj byggeaktivitet i samfundet, og heldigvis for det.

Til gengæld må vi sige, at der indtil nu ikke har været noget økonomisk incitament i samfundet til at lade være med at bygge på bestemte steder eller et incitament til at grave på bestemte steder, og det skyldes den finansieringsstruktur, vi har. Altså, når det er staten, der betaler, så er der jo ikke nogen grund til at lade være med at lave eksempelvis en parkeringskælder, også selv om man ved, at vi her har kulturarv i jorden. Så det, vi gør nu, er for det første at forbedre planlægningen, så vi får en bedre kortlægning af vores arkæologiske kulturarv. Og dernæst indfører vi en anden økonomisk struktur, end vi har haft tidligere.

Det bliver altså sådan, at private bygherrer kan komme i den situation – altså de vælger det selv, og det er ikke bare private bygherrer, men også offentlige bygherrer – at de kommer til at betale selv, hvis de altså vælger at fortsætte et byggearbejde, efter at det lokale museum har sagt, at her er der en vis sandsynlighed for at finde noget i jorden.

Samtidig har vi sagt, at hvis det er sådan, at udgifterne til den arkæologiske udgravning kommer til at udgøre en uforholdsmæssig stor del af den samlede byggesum, så har vi en pulje i staten, der går ind og supplerer op og hjælper med at løse problemerne.

Som flere ordførere også har været inde på, så har vi undtaget almindelig skovdrift og almindelig landbrugsdrift. Endelig har vi også gjort det, at hvis det lokale museum siger, at man på den her byggegrund sandsynligvis ikke vil finde

noget, og en bygherre så alligevel støder ind i kulturarv, så er det også staten, der betaler.

Så på den måde er det i hvert fald ikke økonomien, der forhindrer, at man fortæller, at nu er man stødt ind i rester fra vores fortid.

Hr. Poul Nødgaard så med en vis bekymring på, at vi hæver minimumstilskuddet udefra til museerne fra 750.000 kr. til 1.2 mio. kr. Det kan også lyde af meget, men vi gør det jo med henblik på at sikre kvaliteten i museerne. Forudsætningen for kvalitet er penge.

Hvis vi havde gennemført den her ordning sidste år, så var der 23 statsanerkendte museer, der var kommet i klemme. Gennemførte vi den i år, var det kun 14 museer, der ville komme i klemme. Det er et udtryk for, at medfinansiering fra kommuner og amter og andre er stigende.

Det vil sige, at vi lige nu har 14 museer, der vil få et problem. Vi har så gjort det, at vi opretter en opgraderingspulje i staten, så vi hjælper de museer, der kan få et problem, og vi har som sagt undtaget ø-museerne.

Fru Tove Videbæk var især bekymret for Hjerl Hede, og det kan jeg ikke rigtig forstå, fordi for nuværende er det sådan, at Hjerl Hede får et maksimumtilskud fra staten. Det kan simpelt hen ikke få større tilskud, og takket være, at vi nu hæver maksimumgrænsen for, hvad staten yder tilskud til, vil Hjerl Hede få flere penge. Det er et slag på tasken, men jeg tror, at Hjerl Hede vil få omkring 100.000 kr. mere i statstilskud med den nye lovgivning. Så jeg har ikke helt forstået, hvor det er, fru Tove Videbæks bekymring ligger.

Så til hr. Søren Søndergaard: Også tak for de venlige bemærkninger til lovforslaget. Jeg havde selvfølgelig også gerne set, at vi havde gjort det gratis for skolebørn at komme ind på museerne, men for visse museer ville det betyde, at man mistede meget, meget store indtægter. Derfor har vi gjort det, at vi i stedet for har lavet loven om i forhold til det udkast, der var sendt i høring, hvor vi bare har lagt vægt på, at alle museer altså skal tage særlige initiativer i forhold til børn og unge, og det kan så være særlige formidlingsaktiviteter, udvikling af særligt undervisningsmateriale eller etablering af specielle lokaler, som passer til børn og unge.

Det vil sige, at i stedet for bare at fokusere på, at der skal være gratis adgang, så har vi i stedet for stillet det som et krav til museerne, at de skal tage særlige initiativer i forhold til børn og unge.

Jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, og jeg siger endnu engang tak for opbakningen til forslaget.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Tak til ministeren, fordi hun besvarede det spørgsmål, jeg havde stillet, og jeg har dermed fået bekræftet – jeg kendte ikke tallet – at det er 14 museer, som i det øjeblik, Folketinget vedtager denne lov, som den foreligger her, der faktisk vil kunne dreje nøglen om, medmindre amt og kommuner går hen og forhøjer deres tilskud.

Det kan da ikke være en god politik, at et museum, der måske drives på et godt økonomisk grundlag, pludselig bliver tvunget til at presse amt og kommune til at forhøje tilskuddene, så man fortsat kan få statstilskud. Jeg synes, det virker fuldstændig ulogisk.

Jeg vil håbe, at ministeren vil være med til i det forestående udvalgsarbejde, hvis der overhovedet skal indføres sådan en regel med at forhøje det beløb fra syvhundrede og nogle tusinde kroner til 1,2 mio. kr., at det så sker over en meget længere tidshorisont, eventuelt 4-5-6 år eller noget i den retning.

Så har jeg et spørgsmål med hensyn til den museumsfaglige kvalitet: Kunne ministeren ikke oplyse Folketinget om, hvorvidt hvert enkelt museum nu fremover af det museumsråd, eller hvor meget det hedder, bliver gennemgået minutøst med henblik på at afgøre, om man fortsat vil give statstilskud til det pågældende museum? Jeg tror, det er sådan nogle ting, der optager folk ude omkring i landet i den foreliggende sag.

Nu kan jeg se, at taletiden er udløbet.

Formanden:

Ja, hr. Nødgaard kender jo reglerne.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare spørge ministeren om to ting i forbindelse med gratis entre for børn til museer.

Det første spørgsmål går på, om det alene er af hensyn til de økonomiske overvejelser, at ministeren har opgivet planen om gratis entre for børn. Er det det problem, der bestod i, at der var en række museer, der ville få fjernet deres indtægt? Er det alene det, der er årsagen til ministerens ændrede holdning?

Det andet spørgsmål, jeg vil stille, er: Er ministeren villig til at indgå i en diskussion under

udvalgsarbejdet om muligheden for eventuelt at lave i hvert fald en vis yderligere fritagelse fra entreen for børn end det, der er lagt op til, hvis vi kan finde midlerne nogle steder?

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Til hr. Poul Nødgaard: Hvis man vil være pessimist, så kan man altid finde et grundlag at være det på.

Jeg synes ellers, der er al mulig grund til optimisme her, for prøv at tænk på det, jeg sagde, nemlig at det for et år siden var sådan, at det var 23 museer, der ville være kommet i klemme. I år er det kun 14. Og vi har da samtidig, som hr.

Poul Nødgaard selv er inde på, foreslået, at man skal have en vis periode at løbe på, inden man skal være oppe på et beløb udefra på 1,2 mio. kr. Det er først i 2004, at det enkelte museum skal kunne skaffe 1,2 mio. kr. udefra.

Samtidig har vi både i 2002 og 2003 og 2004 sat en pulje af på 1 mio. kr. fra statens side til at hjælpe museerne til at komme op på det nødvendige niveau.

Til hr. Søren Søndergaard: Svaret på det første spørgsmål er klart et ja. Og svaret på det andet spørgsmål er, at jeg selvfølgelig vil være interesseret i, om vi kunne skaffe pengene. Men inden for den økonomiske ramme, vi har på 25 mio. kr., altså 25 mio. kr. ekstra, til museumsloven, så har jeg altså prioriteret noget andet.

Det vil sige, at jeg ikke umiddelbart har til sinds at nedprioritere noget af det, der nu er prioriteret, til fordel for gratis adgang for børnene. Det var selvfølgelig en anden situation, hvis man havde flere penge, for så er det klart noget, man kunne gøre noget ved.

Men jeg synes, at det, man skal være opmærksom på, er, at vi i loven stiller krav om, at der altså skal laves en særlig indsats på hvert enkelt museum i forhold til børn og unge, og det er lige så vigtigt som det med gratis adgang.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg har egentlig ikke noget spørgsmål til ministeren, kun den konstatering, at det vil sige, at ministeren altså er indstillet på, at til de 14 museer, det drejer sig om, skal amterne og kommuner, fonde osv. tvinges til at føre deres tilskud op på en størrelse, som museet faktisk måske slet ikke har brug for, bare for at ministeren fortsat vil give statstilskud.

Den er ikke til at sælge i befolkningen. Det er muligt, ministeren kan sælge den i sin egen verden, men den er umulig at sælge nogen steder, nemlig at tvinge dem til det, og det er det jo, for museerne bliver frataget deres statstilskud, hvis man ikke bringer det op. Det er så 2 år, det drejer sig om, inden man skal op på det forhøjede beløb.

Jeg synes, det er en helt gal politik, der anlægges her. Og jeg synes, det er et slag i ansigtet på de ansvarlige bestyrelser, der sidder ude på de forskellige museer. Jeg synes, ministeren skulle tænke over det, når hun sidder i en god stol og spekulerer de her ting igennem.

Jeg tror, det er en gal politik.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Det er ikke gal politik. Det er nødvendig politik, for vi skal have kvaliteten forbedret på museerne. Det kræver, at det økonomiske grundlag bliver bedre, og det er baggrunden for, at vi gør det her.

Jeg har ikke til sinds at lukke de 14 museer. Jeg er faktisk ret overbevist om, at vi finder en løsning for langt de fleste af dem.

Til det andet spørgsmål, som hr. Poul Nødgaard stillede i forbindelse med spørgerunden lige før, om vi kan fratage statsanerkendelse, er svaret: Ja, det kan vi. Det vil sige, at hvert enkelt museum i Danmark løbende vil blive vurderet, om det lever op til kvalitetskravene. Hvis man ikke gør det, så kan man godt blive frataget statsanerkendelsen, og det er igen med henblik på at holde fast i kvaliteten i det danske museumsvesen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.07

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 145: Forslag til lov om afholdelse af danske prøver og eksaminer i udlandet.

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 25/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

I en tid med øget internationalisering, stigende mobilitet, behov for fjernundervisning og unges mobilitet over landegrænserne samt nedbrydning af forskellige sprogbarrierer er der behov for, at vi indretter samfundets regler, så de unge fortsat føler, at Danmark er et godt land at være hjemmehørende i. Derfor skal vi som sagt lave regler for afholdelse af danske eksaminer i udlandet.

Der findes i Europa skoler, bl.a. i Bruxelles, Paris og ved Solkysten, hvor eleverne er børn af danske forældre, og hvor undervisningen sker efter danske regelsæt. I denne sammenhæng er det selvfølgelig vigtigt for unge at komme til at afslutte en prøve, der giver direkte kompetence til uddannelse herhjemme og/eller i udlandet.

I dette forslag er der tale om eksaminer både inden for folkeskoleområdet, gymnasiet, HF og erhvervsskoleområdet.

Lovforslaget sikrer, at der er tilstrækkelig hjemmel for afholdelse af det nødvendige antal eksaminer i udlandet, og hvem der skal dække de økonomiske omkostninger i forbindelse hermed.

Udgifterne for disse eksaminer er klart omtalt i lovforslagets § 1, stk. 2, hvor der står, at udgiften ved afholdelse af prøver og eksaminer i udlandet helt eller delvis påhviler dem, der ønsker den pågældende prøve eller eksamen afholdt.

Vi har noteret os, at lovforslaget træder i kraft samtidig med skoleårets start den 1. august 2001. Det giver således mulighed for inden sommerferien at få udarbejdet de nødvendige cirkulærer og bekendtgørelser, så alt er på plads til starten af det nye skoleår.

Socialdemokratiet kan støtte forslaget.

Gitte Lillelund Bech (V):

Fra Venstres side vil vi sige, at det er et meget positivt lovforslag, netop hvis vi ser det i lyset af den stigende internationalisering og globalisering, og set i lyset af at unge i højere og højere grad rejser ud i verden, hvilket vi synes er meget positivt. Det her lovforslag vil faktisk give mulighed for, at unge kan aflægge danske prøver i udlandet.

Vi synes jo derudover, det er vigtigt, at vi sikrer hjemmelen for undervisningsministeren til at lade prøver og eksaminer afholde i udlandet plus til at tage stilling til, hvem der skal afholde eventuelle udgifter, for det er væsentligt set fra Venstres side, at det er for hele uddannelsessystemet, at der bliver mulighed for, at man kan tage prøver eller eksaminer i udlandet.

Vi har af høringssvarene kunnet se, at der har været rejst spørgsmål om, hvorvidt de enkelte uddannelsesinstitutioner skal inddrages ved beslutning om, hvorvidt eksamen skal eller kan afholdes i udlandet. Og vi har også noteret os, at ministeren i hvert fald i et oversendt notat skriver, at selvfølgelig vil berørte institutioner blive inddraget ved beslutningstagning.

Så alt i alt vil jeg sige, at Venstre kan støtte lovforslaget, og jeg skal også på vegne af Det Konservative Folkeparti sige, at de tilsvarende kan støtte forslaget.

Aage Frandsen (SF):

SF kan også støtte dette lovforslag, som jo giver ministeren hjemmel til, at man kan få afholdt eksaminer i udlandet, når det drejer sig om de uddannelsesinstitutioner for børn og unge.

Derfor kan vi støtte lovforslaget. Man kan sige, at det, vi gør i Folketinget, er af teknisk art, men det er selvfølgelig en vigtig teknik, nemlig at give lov hjemmel.

Egil Møller (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på området, hr. Christian H. Hansen, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg ganske kort meddele, at Dansk Folkeparti ligeledes kan støtte lovforslaget.

Susanne Clemensen (CD):

Jeg kan såmænd gøre det lige så kort. CD synes, det her er et ganske fornuftigt lovforslag, og det kan vi støtte.